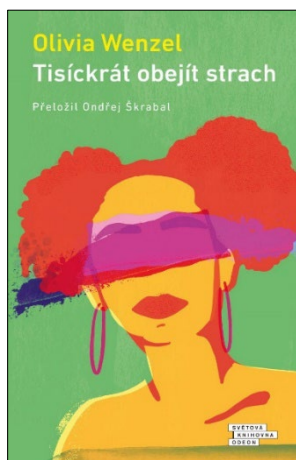

Olivia Wenzel: Tisíckrát obejít strach

Jsem privilegovanější, než kdokoli z mé rodiny kdy byl. A přesto jsem v prdeli. Nenávidí mě víc lidí, než si moje babička dokáže představit. V den parlamentních voleb se jí s tímto tvrzením snažím celých 20 minut přemluvit, aby nevolila krajně pravicovou stranu...

Berlínská vypravěčka, dcera někdejší východoněmecké punkerky a angolského studenta, neustále udržuje rozhovor s kýmisi blíže nespecifikovaným. Podle oslovování a typu otázek můžeme jen tušit, že se jedná o dávno zesnulého bratra, jindy o amerického imigračního úředníka nebo psychologa, případně o rozhovor s vlastním já.

Olivia Wenzel píše srdceryvně i humorně o původu i ztrátě, o radosti ze života, osamělosti a rolích, které člověku přisuzuje společnost.

Ukázka z knihy:

Moje srdce je plechový automat. Stojí na nástupišti, na nádraží jakéhosi města. Izolovaný, průmyslový kvádr, a přece nenápadný stroj. Nerezivějící, lesklý, hranatý kolos. Proč tam stojí tak sám, kdo ho vůbec vymyslel?

Skrz přední sklo automatu pozoruju všechny dobroty, co se tu prodávají. Nakláním hlavu blíž ke sklu: občerstvení je pečlivě roztríděné, všechny dobroty se na mě smějí ze svých celofánových oblečků. Asi jsou uspořádané podle nějakého marketingovo-psychologického vzorce, ale to je teď jedno. Tyhle pochoutky – od morbidního vepřového párku v těstíkovitém županu až po kokosovo-čokoládovou tyčinku – jsou tu jen pro mě. Mám na výběr: můžu se na ně dívat v jakékoli konstelaci, můžu si je koupit, slintat nad nima a nakonec je zhltnout. *Jemináčku*, říkám si najednou a zakručí mi v břicho. *Ještě 15 minut* a je tu vlak.

Žaludek mi znova zakručí. Chce na sebe jen upozornit, nic k jídlu nepotřebuje. A přesto začínám hledat drobné v kapse. Zatímco ještě přemýšlím, jestli raději kokos nebo vepřové, ukazováček už mi sahá po tlačítkách – a jde se na to.

Plechový automat se mi najednou zdá větší, dává se do pohybu. A koleje, u kterých stojím, se také začínají hýbat, celá zem okolo, celý automat, všechno se najednou začíná chvět, dokonce i já sama se chvěju. Na okamžik ztrácím orientaci. Když se podívám nahoru, vidím oblohu, potemnělou, plnou sazí. Ukazováček stále natažený. *Kokos*, bleskne mi ještě hlavou, pak klesám na kolena a omdlévám.

Z doslovu Ondřeje Škrabala Alternativa k dnešku:

Na počátku roku 2024, kdy v Česku poprvé vychází kniha Olivie Wenzel, se zdá, jako by se USA znovu vracely do volebního roku, kdy byl prezidentem zvolený fašistický kandidát, podporovaný největší konzervativní stranou. Autorka začíná svůj časově spleťovaný román v New Yorku na podzim roku 2016, v předvečer zvolení Donalda Trumpa prezidentem USA. Její vypravěčka se jakoby mimochodem stává svědkyní události, která dodnes definuje

světové politické dění. Příslušnou kapitolu pak zakončuje obavou, jestli se něco podobného může stát i doma v Německu.

•

Právo na nihilismus

V současném Česku neznáme tak intenzivní boj proti fašismu a nacionalismu, který dnes a denně stojí za násilím na německých maloměstech, osobními tragédiemi, ale i masovými vraždami (např. v Halle atd.). Příhody, které vypravěčka Tisíckrát obejít strach v tomto kontextu vrší, by vystačily na více než opodstatněný, angažovaný román, případně sociálně-politologickou studii.

Olivia Wenzel jde ovšem o něco dál, když se odkazuje například na Friedricha Nietzscheho (autorka pochází z Výmaru, kde právě Nietzsche trávil poslední dny života): „Zírám do automatu s občerstvením a automat s občerstvením zírá do mě.“

Jedná se o hru s citátem z Nietzscheho díla Jenseits von Gut und Bose (Mimo dobro a zlo): „Kdo bojuje s monstry, ať si dá pozor, aby se sám nestal monstrem. Díváš-li se dlouho do propasti, divá se pak propast také do tebe.“

A právě na tomto principu zakládá Wenzel celkový (sebe)ironizovaný tón svého románu: Jsem pouze oběť nebo také pachatel?

Jedním ze způsobů, jak číst Tisíckrát obejít strach, může být: Člověk je v různých poměrech a v různých momentech obojí, paralelně, paradoxně, nepochopitelně. Jediný bod, za který se nesmí couvat, je lidská důstojnost. Nikdo z nás totiž nemá právo na destruktivní nihilismus, který se stále častěji manifestuje ve volbách.

Olivia Wenzel (*1985) se narodila ve Výmaru a vystudovala kulturní studia a estetiku na univerzitě v Hildesheimu. Je autorkou divadelních textů, které byly uvedeny např. v Münchner Kammerspiele, hamburském Thalia Theater nebo v Deutsches Theater Berlin. *Tisíckrát obejít strach* je její románový debut.

Olivia Wenzel: Tisíckrát obejít strach, přeložil a doslov napsal Ondřej Škrabal, vydává Odeon v edici Světová knihovna (Svazek 278), 312 stran, doporučená cena 399 Kč

Kontakt

Helena Frantová - PR manažerka
Euromedia Group, a. s.
Nádražní 762/32, Praha 5-Smíchov
e-mail: frantova.helena@euromedia.cz
tel. 602 658 926
www.euromedia.cz